



# Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej  
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

## Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Zdzisław

Nazwisko: Balcerzak

Miejsce urodzenia: Wąglczew pow. Sieradz

Data urodzenia: 05-03-1929

Imię ojca: Stanisław

Imię matki: Aleksandra

Znany/a też jako: Jerzy Wolski

Mieczysław Winiarczyk

Stanisław Stec

Piotr Widera

"Wiktor"

Dodatkowe informacje:

### Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Zdzisław Balcerzak (ur. w marcu 1929 r.), od jesieni roku 1946 do lipca 1952 żołnierz Konspiracyjnego Wojska Polskiego (KWP) pseudonim "Wiktor" na terenie województw: łódzkiego, poznańskiego i wrocławskiego - figuruje w aktach ewidencyjnych i kartotekach WUBP w Łodzi, Poznaniu i Wrocławiu z lat 1947-1955. Został aresztowany przez UB we Wrocławiu dn. 15.07.1952. Znalaziono przy nim "nielegalnie posiadaną broń". Był oskarżony o "działalność w organizacji Konspiracyjne Wojsko Polskie na terenie województw: łódzkiego, wrocławskiego i poznańskiego w okresie od maja 1947 r. do lipca 1952 r.". Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Łodzi z dnia 15.04.1953 Zdzisław Balcerzak został skazany na karę śmierci. Po rewizji, ten wyrok zamieniono na dożywotnie więzienie, a następnie na mocy amnestii "złagodzone" do 15 lat więzienia. Zdzisław Balcerzak został zwolniony z więzienia w Barczewie w dniu 15.07.1967.</p>		<p>Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.</p>

---

Akta śledcze Wydz. Śledczego WUBP Łódź z lat 1950-1956 dotyczą m.in. członków "nielegalnej organizacji Konspiracyjne Wojsko Polskie", w tym śledztwa przeciwko Zdzisławowi Balcerzakowi. Był on "podejrzany o przynależność do nielegalnej organizacji Konspiracyjne Wojsko Polskie, pełnienie funkcji kwatermistrza w oddziale zbrojnym KWP kryptonim >Bałtyk<, udział w morderstwach i napadach rabunkowych, nielegalne posiadanie broni palnej oraz posługiwanie się fałszywymi dokumentami, tj. o czyny z art. 86 § 2 kk WP, art. 225§1 kk, art. 259 kk, art. 187 kk i art. 4§1 mkk". Do tych akt załączono m.in. akt oskarżenia z dnia 27.02.1953.

IPN Ld Pf 12/1527 (5090/III, 5090/VII).

---

Zdzisław Balcerzak figuruje wraz z innymi żołnierzami KWP w aktach "Sprawy obiektowo-zagadnieniowej" dot. "nielegalnej organizacji" pod nazwą "Konspiracyjne Wojsko Polskie". Sprawa ta była prowadzona przez UB z Wydz. III WUBP w Poznaniu w latach 1947-1956.

IPN Po 003/335 (339/IV).

---

"Rozpracowanie wstępno-agencyjne" krypt. "R.W.S" z lat 1949-1952 było prowadzone przez UB z Wydz. III WUBP we Wrocławiu. Dotyczyło ukrywających się na terenie woj. wrocławskiego konspiratorów z KWP, w tym Zdzisława Balcerzaka, którzy po osiedleniu się na Dolnym Śląsku "podtrzymywali kontakty" z innymi byłymi działaczami podziemia.

IPN Wr 024/4371 (69768/II).

---

Od dnia 13.06.1949 Zdzisław Balcerzak występuje w aktach śledczych WUBP Wrocław z lat 1949-1952 dot. osób oskarżonych o udzielanie pomocy członkom "bandy terrorystyczno-rabunkowej" (tj. grupy konspiratorów z KWP), w tym Z. Balcerzakowi.

IPN Wr 038/1085 (3753/III), IPN Wr 039/1404 (11644/III).

---

"Rozpracowanie wstępno-agencyjne" Wydz. III WUBP Wrocław z lat 1951-1953 dotyczyło działań "ugrupowania rabunkowego" na terenie pow. Środa Śląska oraz zbiegłego z aresztu UB w Wałbrzychu Zdzisława Balcerzaka, za którym wszczęto "aktywne poszukiwania na skalę krajową".

IPN Wr 024/17 (56/II).

---

Zdzisław Balcerzak figuruje w aktach operacyjnych UB z WUBP Wrocław i PUBP Środa Śląska z lat 1952-1954 dot. ukrywających się na terenie woj. wrocławskiego kilku członków KWP z woj. łódzkiego, w tym Zdzisława Balcerzaka. Zanotowano m.in., iż w latach 1948-1949 miał on organizować struktury WiN w pow. Środa Śląska. Po ich rozbiciu udało mu się zbiec. W roku 1952 UB ustaliło, że ww. mieszka w Złotoryi.

IPN Wr 024/3466 (55724/II).

---

Akta Wojskowego Sądu Rejonowego w Łodzi z lat 1952-1953. Sprawa karna przeciwko Z. Balcerzakowi oskarżonemu o działalność w organizacji "Konspiracyjne Wojsko Polskie" na terenie województw: łódzkiego, wrocławskiego i poznańskiego w okresie od maja 1947 do lipca 1952. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Łodzi z dnia 15.04.1953 Zdzisław Balcerzak został skazany na karę śmierci, po rewizji ten wyrok zamieniono na dożywotnie więzienie, a na mocy amnestii "złagodzone" do 15 lat więzienia.

IPN Ld 6/2010 (Sr 80/53).

---

---

Występuje w sprawozdaniach WUBP w Łodzi dot. działalności organizacji konspiracyjnych: w sprawozdaniach dekadowych Wydż. III za rok 1947, sprawozdaniach miesięcznych Wydż. III za rok 1952 oraz w sprawozdaniach miesięcznych i rocznych Wydziału Śledczego za rok 1952.

IPN Ld Pf 10/41 (41/X), IPN Ld Pf 10/44 (46/X), IPN Ld Pf 10/67 (69/X).

---

Akta operacyjne PUBP Nowogard z lat 1951-1952 (sygn. 8555/III) dot. między innymi poszukiwanego na zlecenie MBP "członka bandy »Murata«, tj. Zdzisława Balcerzaka, ukrywającego się wówczas pod nazwiskiem Jerzy Wolski.

Materiały o sygn. 8555/III zniszczono w 1981 roku. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.

---

Figuruje w sprawozdaniach miesięcznych PUBP Sieradz za rok 1951 i 1952 jako osoba ukrywająca się przed organami bezpieczeństwa PRL w związku z działalnością konspiracyjną.

IPN Ld Pf 10/241 (251/X), IPN Ld Pf 10/242 (252/X).

---

Figuruje w "Meldunkach sytuacyjnych i sprawozdaniach grup operacyjnych" WUBP w Łodzi - dotyczących "likwidacji band w województwie Łódź 1950-1955" i zawierających krótką charakterystykę działalności konspiracyjnej żołnierzy KWP.

IPN Ld Pf 10/379 (400/X).

---

Zdzisław Balcerzak figuruje w "Księdze Głównej Więźniów" więzienia Wronki za lata 1952-1955 jako przybyły do tego więzienia dnia 2.03.1954 z więzienia w Rawiczu. Odnotowano, iż w dniu 26.08.1955 Zdzisław Balcerzak został przeniesiony do więzienia w Strzelcach Opolskich.

IPN Po 3/64.

---

Zdzisław Balcerzak figuruje w "Księdze Głównej Więźniów" więzienia w Rawiczu za lata 1954-1955 jako przybyły do tego więzienia dn. 25.01.1954 z więzienia w Sieradzu.

IPN Po 3/40.

---

Występuje w materiałach Ref. III PUdsBP Piotrków Trybunalski z lat 1955-1959 zatytułowanych Sprawa Agenturalno-Poszukiwawcza krypt. "Kowal", nr 5/55. Sprawa ta dot. ukrywającego się dowódcy oddziału zbrojnego KWP Kazimierza Grzybowskiiego - działającego w latach 1947-1950 na terenie pow. Piotrków Trybunalski.

IPN Ld 084/5 (1936/II).

---

Występuje w opracowaniu KW MO we Wrocławiu z roku 1979 dotyczącym żołnierzy "Konspiracyjnego Wojska Polskiego" działających na terenie woj. łódzkiego i wrocławskiego w okresie od maja 1948 do lipca 1952 roku.

IPN Wr 049/366 (F-361).

---

Zdzisław Balcerzak figuruje w opracowaniu Wydż. "C" KW MO w Łodzi z roku 1978 zatytułowanym "Kontrewolucyjna organizacja pod nazwą Konspiracyjne Wojsko Polskie w województwie łódzkim, okres działalności: 1945-1948, opracowanie nr 279, Łódź 1978". To opracowanie obejmuje głównie kwestionariusze osobowe żołnierzy i współpracowników KWP.

IPN Ld 030/279 (279).